

Kinderopvang

Kinderdagverblijven, centra voor buitenschoolse opvang, gastouderbureaus en peuterspeelzalen zijn waardevolle opvoedpartners. Samen met ouders, onderwijs, welzijn, sport, cultuur en jeugdgezondheidszorg leveren zij een bijdrage aan het gezond en gelukkig opgroeien en ontwikkelen van kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar.

Het uitgangspunt van pedagogisch beleid is meedoen

Kinderopvang heeft een belangrijke opdracht in een maatschappij waar het welzijn van mensen wordt bepaald door 'meedoen'. Van kleins af aan worden kinderen toegerust voor meepraten, meewerken, meedenken en meeleven. Deze talenten heb je nodig om te kunnen functioneren als individu en medeburger. De Wet kinderopvang (2005) stimuleert dat kinderopvang zich actief hiervoor inzet. In de wettekst staan vier doelen die de pedagogische opdracht benoemen:

1. bieden van een gevoel van emotionele veiligheid;
 2. gelegenheid geven tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
 3. gelegenheid geven tot het ontwikkelen van sociale competenties;
 4. overdragen van waarden en normen; socialisatie.
- Zo werkt de kinderopvang samen met ouders, onderwijs en welzijnswerk, sport en cultuur aan talentontwikkeling en burgerschapszin van jonge kinderen.

De Wet kinderopvang en de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie / OKE vormen sinds 1 augustus 2010 één wettelijk kader. Dankzij harmonisatie van aanbod en kwaliteit profiteren kinderen al op jonge leeftijd van een pedagogisch rijke omgeving met spelstimulans en taalontwikkeling. Zo krijgt ieder kind een passende vorm van steun bij opgroeien en ontwikkeling, zowel in de kinderopvang als op de peuterspeelzaal.

Samenwerken voor een passend aanbod

De ontwikkeling van brede scholen, dagarrangementen en het integraal kindcentrum leidt tot nieuwe samenwerkingsverbanden. Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zijn stevige gesprekspartners die hun pedagogische opdracht krachtig kunnen verwoorden met behulp van de pedagogische doelen uit de Wet Kinderopvang. Door de eigen visie en werkwijze aan te sluiten op de lokale context ontstaat een pedagogisch complementaire omgeving, in afstemming en uitwisseling met andere aanbieders.

Gemeenten maken zich vanuit hun centrale regierol sterk voor samenwerking en verbinding. Kinderopvang is onderdeel van lokaal jeugdbeleid en speelt een rol bij het realiseren van Wmo-doelen. Een sociale kaart met aantrekkelijke voorzieningen is

van grote waarde voor sociale cohesie en het welbevinden van burgers in hun leefomgeving. Daarnaast dient de aanwezigheid van kinderopvang een economisch belang. Al deze aanspraken vragen om overzicht, verbinding en focus op lokaal niveau.

Het Nederlands Jeugdinstituut biedt kinderopvangorganisaties de helpende hand bij het verwoorden van hun pedagogische opdracht. Ook kan zij de verbinding maken tussen kinderopvang en samenwerkingspartners, in samenspraak met of in opdracht van de lokale overheid. De optiek van positief jeugdbeleid is hierbij leidend.

De pedagogisch medewerker: sleutel tot kwaliteit

Pedagogisch beleid is geen 'boek op de plank', maar een levend(ig) gespreksonderwerp. Mening en ervaringen van pedagogisch medewerkers zijn bouwstenen voor verbeteren en vernieuwen. De vertaalslag van beleid naar dagelijks handelen ligt in handen van het management. Zij staat voor de opgave om groepsleiding de juiste steun te bieden bij het realiseren van een leuk en stimulerend aanbod voor kinderen. Want: kwaliteit van werken wordt op de werkvloer gemaakt!

Het Nederlands Jeugdinstituut begeleidt locatiehoofden en pedagogisch stafmedewerkers bij het vertalen van de pedagogische opdracht naar uitvoeringsniveau. Zij adviseert bij de update van het pedagogisch beleidsplan en geeft richting aan inhoudelijke werktrajecten. Daarnaast kan zij een rol spelen bij het opzetten en uitvoeren van scholing, feedback, intervisie en coaching voor pedagogisch medewerkers.

De etalage van het Nederlands Jeugdinstituut

U bent bij het Nederlands Jeugdinstituut op de juiste plaats voor informatie over het ontwikkelen van pedagogische visie en pedagogische praktijk. Wij voeren ook monitoronderzoek uit naar de effectiviteit van een bepaalde inzet die pedagogische kwaliteitsverbetering beoogd.

Een selectie uit ons trainingsaanbod:

- *Spelbegeleiding* en *Kaleidoscoop*; een goed spel- en taal-aanbod op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven
- *Knap lastig!*; omgaan met lastig gedrag op de buitenschoolse opvang
- *Laten spelen is een vak* en *Laten spelen is een vak op de buitenschoolse opvang*; doelgericht begeleiden van peuters en schoolkinderen
- *Triple P*; voorkomen van (ernstige) emotionele en gedragsproblemen bij kinderen door positief ouderschap

Een selectie uit onze instrumenten:

- *Werken aan welbevinden*; feedback op eigen pedagogisch handelen
- *Pedagogische kwaliteit op orde*; vertalen van wettelijke doelen naar eigen pedagogisch handelen
- *Stabiliteitsmeter*; rekenhulp voor kindercentra
- *Webbased KOR*; digitale observatie en registratie van de brede ontwikkeling van 0-6 jarigen
- *Instrument Zelfevaluatie, Coaching en Beoordeling*; meten en versterken van de kwaliteit van het aanbod in de groep

Een selectie uit onze publicaties:

- *Welkom in de groep*; groepsindeling en opendeurenbeleid in kinderdagverblijven
- *Fijn je weer te zien*; aanbevelingen voor groepsindeling
- *School met de vijf O's*; samenwerkingsmogelijkheden tussen buitenschoolse opvang en onderwijs
- *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*; visiedocument voor een pedagogisch rijk aanbod

Een selectie uit recente opdrachten:

- Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar
- Alert4U / vroegsignalering
- Onderzoek naar effecten van babyopvang

Informatie over producten en diensten vindt u op www.nji.nl en www.eco3.nl. Met o.a. kennisdossiers over pesten, kindermishandeling en harmonisatie. Via de digitale Nieuwsbrief Jeugd blijft u op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling in praktijk, beleid en onderzoek. U kunt zich abonneren via www.nji.nl.

Het Nederlands Jeugdinstituut

Het Nederlands Jeugdinstituut werkt voor beleidsmakers, staffunctionarissen en beroepskrachten in de sector jeugd, opvoeding en onderwijs. Wij maken kennis beschikbaar voor de praktijk, en vertalen praktijkervaringen naar kennisvragen. Op die manier ontstaat een kenniscyclus die de jeugdsector helpt de kwaliteit en effectiviteit van de dienstverlening te verbeteren. Voor vragen of advies kunt u vrijblijvend contact met ons opnemen. Dit kan via info@nji.nl

© Nederlands Jeugdinstituut 2010

Tekst: Josette Hoex

Foto's: Bettina Neumann